

Siūlymų 2021-03-31 istorijos BP projektui apibendrinimas. Skelbiame siūlymų, gautų raštu iki gegužės 16 d. atnaujinamos pagrindinio ugdymo istorijos bendrosios programos 2021-03-31 d. projektui, apibendrinimą. Dėkojame už gautus siūlymus.

Nr.	Siūlymo autorius	Siūlymas	Atsižvelgta/ne atsižvelgta	Pagrindimas, kodėl neatsižvelgta
1.	Lietuvos istorijos mokytojų asociacijos Tarybos pirmininkas Robertas Ramanauskas	LMA atkreipia dėmesį, kad dar 2020 m. rugpjūčio 31 d. NŠA rengtame virtualiame istorijos programos pristatyme nuskambėjo istorijos mokytojų nuomonė, kad 5–6 klasių istorijos programa yra konceptualai ir metodiškai nepagrįsta. Asociacija tai ne sykį kartojo susitikimuose su rengėjais, įvairiuose formuluose. 6 klasės istorijos kurso turinys yra betikslis ir iš esmės prieštarauja rengėjų deklaruojamam tikslui mažinti mokymosi apimtį, mokinių krūvius, nes perkėlus 7 klasės Senovės istorijos kursą į 6 klasę, 7-10 klasės turinio apimtys galėtų būti tolygiau paskirstytos, būtų išvengta turinio išfragmentavimo, platesnio ir aiškesnio mokomosios medžiagos suvokimo. Stebina programos rengėjų požiūris perkonstruoti iki tol buvusios programos temų tarpusavio ryšį, pagrįstą priežastingumo principais. Peršasi išvada, kad istorijos BUP atnaujinimas vyko tik mechanistiškai kaitaliojant temas	Iš dalies	Vienas pamatinių istorijos BP rengėjų uždavinių – pertvarkyti nuolat kritikuotą ankstesnių mokyklinių istorijos programų metodologinę prieigą, kai Lietuvos ir visuotinės istorijos kursas chronologiškai buvo kartojamas tris kartus (5-6, 7-10 ir 11-12 klasėse). Dėl to rengiant 5-6 klasių programos turinį konceptualia metodine nuostata pasirinktas nuoseklus perėjimas nuo asmeninės ir gyvenamosios vietovės istorijos prie Lietuvos ir Europos istorijos pažinimo. 5 klasės kursas daugiausia orientuotas į Lietuvos istorijos siužetus, todėl siekiant nuosekliai plėtoti rengėjų pasirinktą koncepcinę prieigą, 6 klasėje mokiniai gilina ankstesniais mokslo metais įgytas žinias ir susipažįsta su konkretesniais Lietuvos istorijos siužetais platesniame Europos istorijos kontekste. Taip pat atsižvelgta į istorijos mokytojų, kitų rengėjams savo pastabas teikusių asmenų ar organizacijų pastabas koreguojant ir tobulinant 5-6 klasių dalykinį turinį. Istorinių asmenybių ir sąvokų sąrašas koreguotas atsižvelgiant į mokytojų pastabas ir pageidavimus. Pedagogai pamatinių sąvokų ir reikšmingiausių istorinių asmenybių įtraukimą į programą vertino pozityviai, kaip naudingą metodinę priemonę, siekiant aiškiau orientuotis dėstomojoje

		<p>vietomis, svarbios temos buvo iš privalomų perkeltos į rekomenduojamas, kas savo ruožtu paneigė idėją apie mokytojo galimybę eiti į mokymo gylį, nes be tų temų suvokimo neįmanomas ir aiškesnis privalomų temų supratimas.</p> <p>Nepagrįsta yra rengėjų numatytų istorinių sąvokų, asmenybių privalomumo samprata. Iš Lietuvos istorijos išmestos praktiškai visos tautinės mažumos, koncentruojantis praktiškai tik į žydų istoriją ir Holokausto problemą. Nebeliko vietos Lietuvos proistorėi, etnogenezei. Kai kurių istorinių asmenybių įtraukimas į programą arba jų nebuvimas programoje nėra logiškai pagrįstas.</p>	<p>konkrečioje istorinėje temoje. Reikėtų nepamiršti, kad mokytojas turi 30 proc. pasirenkamo turinio ir nagrinėjamam kontekstui ar aplinkai aktualią asmenybę gali aptarti savo pamokose. Atsižvelgus į pastabas greta žydų diasporos daugiau dėmesio skirta kitų Lietuvos tautinių mažumų istorinei raidai atskleisti. Šeštos klasės programoje įtrauktos potemės apie Lietuvos totorių, karaimų ir romų bendruomenių istorinę raidą (tema „Tikėjimų įvairovė Lietuvoje (II): skirtingos etninės ir konfesinės bendruomenės Lietuvoje“). Dėl istoriškai susikloščiusios krašto socialinės struktūros tautinių mažumų bendruomenės buvo integrali Lietuvos visuomenės dalis, todėl dėmesys joms bus skiriamas nagrinėjant ir bendrąsias Lietuvos socialinės, kultūrinės istorijos ir kasdienybės temas.</p> <p>Atsižvelgta ir į pastabą dėl Lietuvos proistorės tematikos, ji programoje praplėsta. Šiam Lietuvos istorijos laikotarpiui 6 klasėje skirta tema „Lietuva iki valstybės“, o 7 klasėje – „Baltų gentys. Lietuvių ir latvių istorijos pradžia“. Į papildomų temų sąrašą septintos klasės moksleiviams įtraukta tema „Piliakalniai – Baltų epochos liudininkai Lietuvoje“, o istorinių asmenybių sąrašė yra iškilios archeologės Marija Gimbutienė ir Rimutė Rimantienė.</p> <p>Metodinėse rekomendacijose parengti kiekvienai klasei ilgalaikiai planai parodo, kad mokymosi krūvis nepadidėja, visos temos gali būti išdėstytos per 70 proc. privalomo turinio,</p>
--	--	---	---

				o 30 proc. paliekant mokytojui laisvę, kaip jam panaudoti tas pamokas (atsiskaitymui, turinio gilinimui, projektams ar kt.).
BP	Lietuvos moksleivių sąjunga	<p>Istorijos ugdymas labai svarbus moksleivio pasaulėžiūros formavimui, gebėjimui išskirti esminius istorijos reiškinius bei juos sieti su šių dienų aktualijomis, todėl LMS atstovai išanalizavę bendrąją programą teikia šiuos pasiūlymus:</p> <p>1. Skatiname skyrelyje „Industrinės visuomenės kūrimasis ir lietuviškasis pasaulis XIX a.“ skirti dėmesį pramonės revoliucijos sukeltiems padariniams Žemės klimatui, minėti pirmuosius šiltnamio efekto skaičiavimus 1896 m., nes industrializacijos procesas padarė didelę įtaką žemės klimatui;</p> <p>2. Džiaugiamės, jog skyrelyje „Globalaus pasaulio pranašumai ir iššūkiai“ paminėta ekologijos problema, tačiau siekiame, kad būtų užtikrintas išsamus šios temos nagrinėjimas, minint esminius įvykius.</p>	Atsižvelgta	Ši tema toliau bus plėtojama atnaujinamoje istorijos vidurinio ugdymo bendrojoje programoje.
	„Anthropos“ organizacija	Istorijos programos projekte, naujausiųjų laikų dalyje, „Globalizacija ir pasaulis po 1990-ųjų“ temoje siūlome įtraukti naujojo kolonializmo	Atsižvelgta	

		<p>(neokolonializmo) aspektą, nes tai vienas iš svarbių aspektų formavusių ir dar vis formuojančių pasaulio politiką, galios santykius ir prisidedančių prie globalaus skurdo problemos formavimosi ir egzistavimo. Vertėtų susipažinti su skirtingomis kapitalizmo rūšimis ir šiuolaikinėmis ideologijomis, pavyzdžiui, suprasti kaip neoliberali globali politika veikia ir skurdo pasiskirstymą.</p> <p>- Taip pat rekomenduojame paminėti svarbius socialinius judėjimus prasidėjusius 20-to amžiaus antroje pusėje ir formavusius žmogaus teisių vystymąsi, kaip juodaodžių, moterų, seksualinių mažumų, autochtonų judėjimai.</p> <p>- Siūlome įtraukti sąvokas „etnocentrizmas“, „europocentrizmas“, nes tai svarbios sąvokos galinčios padėti geriau suprasti tokius reiškinius kaip nacionalizmas ir kolonializmas, taip pat praplečiančios kultūrinę kompetenciją ir istorinį suvokimą.</p>		
--	--	---	--	--